

Peru Ülke Bülteni

Kasım 2015

GENEL BİLGİLER

Resmi adı:	Peru Cumhuriyeti
Yönetim şekli:	Başkanlık Tipi Cumhuriyet
Başkent:	Lima
Önemli şehirler:	Callao, Yurimaguas, Arequipa, Chimbote, Cusco
Komşuları:	Bolivya, Şili, Brezilya, Kolombiya, Ekvator
Yüzölçümü:	1.285.220km ²
Nüfus:	30.447.000
Resmi Dili:	İspanyolca
Etnik Gruplar:	Kızılderililer %45, melezler %37, beyazlar %15, zenciler, Japonlar, Çinliler ve diğerleri %3
Başkan:	Ollanta Humala
Başbakan:	Pedro Cateriano

GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2011 ^a	2012 ^a	2013 ^a	2014 ^b	2015 ^c	2016 ^c
GSYİH (milyar \$)	176,5	199,6	206,5	205,4	205,6	218,4
Kişi Başına GSYİH (satın alma gücü paritesine göre)	9.875 ^b	10.531 ^b	11.176 ^b	11.474	12.070	12.809
Reel GSYİH Artış Oranı (%)	6,5	5,9	5,7	2,4	4,7	5,3
Sanayi Üretim Artış Hızı (%)	4,3	4,5	4,6	4,2	3,8	4,3
Sabit Sermaye artış hızı (%)	5,1	16,8	8,1	-1,5	4,0	6,0
Tüketici Fiyatları Enflasyonu (ortalama)	3,4	3,7	2,8	3,2	2,7	3,0
İşsizlik Oranı (ort, %)	7,9	5,2	6,5	6,6	6,1	5,9
İhracat (FOB ; milyon \$)	46.376	46.367	42.177	34.981	35.133	41.189
İthalat (CIF ; milyon \$)	37.152	41.135	42.218	38.138	37.835	44.178
Cari İşlemler Dengesi (milyon \$)	-3.177	-6.282	-9.126	-9.690	-9.882	-9.974
Dış Borç (yıl sonu ; milyon \$)	45.012	54.149	56.661	58.646	59.955	61.770
Döviz Kuru (Ns/ABD \$)	2,70	2,55	2,80	2,99	3,08	3,14

a:Gerçekleşme b:EIU tahminleri c:EIU öngörüsü

Kaynak: EIU- Economist Intelligence Unit, Peru, Country Report

Ekonomik Yapı

İşgücünün % 7,6'sına istihdam sağlayan tarım sektörü, ülkenin ihracatında da önemli paya sahiptir. Deniz ürünleri ve balık yağının yanı sıra pamuk, şeker kamışı, kahve ve soya fasulyesi, ülkenin başlıca tarım ihraç ürünlerini oluşturmaktadır. Tarım sektörü küresel ekonomik krizden nispeten az etkilenmiş, tarım ve gıda ürünleri ihracatı krize rağmen artmıştır.

İmalat sanayinde ise toparlanma 2009 yılı sonunda başlamıştır. 2015 yılında sanayi alanında %3,8 reel büyüme beklenmektedir. Kauçuk, gıda işleme ve kimya, en önemli sanayi sektörleridir. Tekstil ve yün (alpaka, lama, vikunya) sektörlerinin gelişimi devlet tarafından teşvik edilmektedir. İnşaat sektörü de en fazla gelişim gösteren sektörlerden olup, hidroelektrik santrali projeleri son yıllarda gittikçe önem kazanmaktadır. Madencilik sektörü ise ihracatın yaklaşık % 60'ını, vergi gelirlerinin % 30'unu sağlamaktadır. Dünyanın en büyük gümüş üreticisi olan Peru, bakır, çinko, altın, demir, fosfor ve manganez açısından da önemli rezervlere sahiptir. Turizm ise ülkedeki toplam işgücünün % 6,8'ini, GSYİH'nin ise % 7,7'sini oluşturmaktadır.

Başlıca altı bölgedeki sektörel durumu özetlemek gerekirse;

1. Piura Bölgesi - Paıta Şehri

Peru'nun kuzeyinde Ekvator ile sınırı oluşturan ve ülkenin en verimli tarım alanlarının bulunduğu bölgedir. Paıta, Piura bölgesinin liman kentidir.

Tarım: Bölge halkının %37'sinin ana istihdam sahasını teşkil eden tarımcılık, geniş tarım ve sulama arazileri ile yüksek verim oranları arz etmektedir. Bölge ülkenin başlıca limon, mango, muz ve maracuya

üreticisi olup; karpuz, bezelye, b r lce, Şeker pancarı, paprika, papaya, pamuk ve kabuklu pirinç gibi farklı ürün gruplarını da ihrac etmektedir.

Ucuz ithal Brezilya ve ABD menşeli pamuk nedeniyle üretimi azalan Piura pamuğu lif boyu itibariyle Mısır'ın akala pamuğu kadar kaliteli olup, bu pamuğun üretiminin artırılması için çalışmalar yapılmaktadır.

Peru limon üretiminin %64'  ve mango üretiminin %66'sını karşılayan bölge, başta ABD pazarına olmak üzere yılda yaklaşık 25,4 milyar Dolar değerinde mango ihrac etmektedir.

Balışcılık: Bölge ihracatında %27,2'lik yer teşkil eden kabuklu ve yumuşak deniz ürünleri arasında yengeç, istakoz, pota cinsi kalamar, deniz tarağı (conchas de abanico), midye, ton ve dil balığı yer almaktadır. Ayrıca bölgede çok sayıda balık unu fabrikası bulunmaktadır.

Konservecilik: Bölge ihracatının %17,5'ini karşılayan konservecilik sektörü, daha çok işlenmemiş balık ve deniz ürünlerine yoğunlaşmakta olup, konserve balık ürünlerinin başında uskumru ve hamsi (caballa y ancoveta) cinsi balıklar gelmektedir.

Madencilik: Bölge zengin potasyum, bakır, kurşun ve çinko kaynaklarını barındırmakta olup; karbon, kükürt, bentonit ve barit gibi ametal rezervlerine de sahiptir.

2. Ancash Bölgesi – Huaraz Şehri

Lima'nın kuzeyinde yer alan Ancash ağırlıklı olarak tarım ve madencilik bölgesidir.

Tarım: Mango'nun bölge ihracatında %5,4 paya sahip olduğu tarım faaliyetleri arasında pamuk, pirinç, Şeker pancarı, kuşkonmaz, yuca cinsi patates, iekilik ve aromatik bitkiler yer almaktadır.

Madencilik: Demir  r nlerinin bölge ihracatında %41,1'lik yer tuttuğu madencilik sektörü, bakır, çinko, altın ve gümüş ile ön plana çıkmaktadır. Madencilik vergi gelirlerinin ihracatçılara yeniden dağıtılması uygulamasında %26 ile ülke çapında ilk sırada yer alan bölge, Peru'nun başlıca maden ürünleri ihracatçısı konumundadır.

Balışcılık: Deniz tarağı (conchas de abanico) cinsi kabuklu deniz ürünleri bölge ihracatının %23,7'sini oluşturmakta olup, balık unu da önemli ihracat kalemleri arasında yer almaktadır.

3. Lima ve Callao Bölgesi – Huaura Eyaleti – Huacho Şehri

10 milyona yaklaşan nüfusu ile 29 milyon olan ülke nüfusunun üçte birini barındıran Lima, serbest bölge, liman ve havaalanı imkanları ve finans merkezi olarak ülkenin en büyük ekonomi merkezidir.

Altın, petrol ürünleri, bakır, balık unu ve çinko gibi ihracat ürünleri ile dikkat çeken Lima ve Callao bölgesine bağlı Huaura eyaleti sarımsak, havuç, soğan, nohut, granadin gibi tarım ürünleri ile ön plana çıkmakta olup, Karal antik Şehri gibi turizm potansiyelleri bulunan tarihi  ren yerlerini de içermektedir.

4. Pasco Bölgesi

Lima idari bölgesinin doğusunda yer alan Pasco, ülkenin dağlık kesiminde bulunmaktadır.

Madencilik: evre illerden maden ocaklarında çalışmak üzere yerleşen insanlar neticesinde yüksek nüfus oranlarına ulaşıp Őehirleřen Pasco'da bölgesel ekonomik faaliyetlerin %56,2'sini madencilik sektörü teşkil etmekte olup, kurşun, bakır, altın, gümüş ve çinko başlıca ihracat ürünleri arasında yer almaktadır.

5. Lambayeque Bölgesi

Peru'nun kuzeyinde yer alan önemli bir tarım bölgesidir.

Tarım: Bölge ihracat ürünleri arasında ağırlıklı role sahip olan tarım sektöründe, %20,5 ile maracuya, %8,6 ile avokado, %5,6 ile mango ve %5,3 ile fasulye başta yer almaktadır. Sebze ihracatının %26,3 ile önemli yer teşkil ettiği bölgede, Şeker kamışı balı ve posası (melaza ve chancaca) ihracatı da gerçekleştirilmektedir. Organik meyvecilik ve sebzecilik faaliyetlerinin bulunduğu Lambayeque'de bu alanda muz, mango, maracuya,  z m (Thompson cinsi), paprika, kahve ve piquillo biberi yetiştirilmektedir.

6. Arequipa Bölgesi

Madencilik: Başkent Lima'dan sonra ülkenin en önemli ikinci Şehri Arequipa'yı içeren bölgenin başlıca ekonomik faaliyeti madencilik sektörüne dayanmaktadır. Bölgeden ağırlıklı olarak bakır, çinko, altın ve kurşun ihrac edilmektedir.

Tarım: Bölge ihracatında önemli yer tutan tarım faaliyetleri paprika, sarı-yeşil soğan, kiwicha (yoğurt, bisküvi ve benzeri gıda ürünlerine eklenerek tüketilen besleyici tropik bir tahıl), sarımsak gibi ürünleri içermektedir.

Tekstil: Bölge iplik, kumaş ve elyaf üretiminde lider konumunda olup, özellikle alpaca ve vikunya gibi değerli yün iplik ve kumaş ihracatında ön plana çıkmaktadır. Anılan kumaşlardan yünlü kazak, palto, atkı gibi giyim kalemlerinin yanı sıra bayan çantası, duvar halıları, masa örtüleri ve cüzdan gibi ürünler de imal edilmektedir.

Ekonomik Performans

Dünya Bankası'nın "Doing Business 2015" raporuna göre 189 ülke arasında; iş yeri açma ve kapama, krediye ulaşım, yatırımcıları koruma, vergi ödemeleri, imzalanan kontratları uygulama açısından yapılan değerlendirmede 35. sıradadır. Latin Amerika bölgesinde ise Kolombiya'dan sonra 2. sıradadır.

Ekonomide Geleceğe Yönelik Beklentiler

2014 yılında %2,4 olarak tahmin edilen büyüme hızı 2015 yılı için yaklaşık %4,7 olarak öngörülmektedir. Gelecek yıllarda özellikle madencilik ve inşaat alanında önemli yatırım projeleri ve güçlü iç tüketim sayesinde bu büyümenin sürmesi beklenmektedir. Ülkede işsizlik oranı hala yüksek olup (%6,1), 2015 yılında %2,7 enflasyon öngörülmektedir.

DIŞ TİCARET

Dünyanın en büyük kuşkonmaz ve paprika ihracatçısı olan Peru; balık unu, balık yağı, gümüş, Alpaka ve Vikunya yünü üretiminde de dünyada birincidir. Peru, Latin Amerika bölgesinin ise en büyük altın, çinko, kalay ve kurşun üreticisi ve ikinci bakır üreticisidir. Patates, domates, tatlı patates, mısır, avokado ve achiote üretimi bakımından da Peru oldukça zengin bir ülkedir.

2012 yılında 87,3 milyar Dolar'a yükselmiş olan Peru'nun dış ticaret hacmi 2013 yılında 85,1 milyar Dolar, 2014 yılı itibarıyla 80,2 milyar Dolar'a gerilemiştir..

Peru'nun Dış Ticareti (milyar Dolar)

Yıl	İhracat	İthalat	Denge	Hacim
2004	12,7	10,1	2,6	22,8
2005	17,1	12,5	4,6	29,6
2006	23,7	15,3	8,4	39,1
2007	28,0	20,3	7,7	48,4
2008	31,2	29,9	1,3	61,2
2009	26,7	21,8	4,9	48,5
2010	35,2	30,0	5,1	65,2
2011	45,6	37,7	7,8	83,3
2012	45,9	42,2	3,0	87,3
2013	41,8	43,3	-1,5	85,1
2014	38,1	42,1	-4,0	80,2

Kaynak: ITC Trademap (www.trademap.org)

Peru'nun 2014 yılı ihracatının %17,9'u bakır cevherlerinden, %19,1'i ham ve yarı işlenmiş altından oluşmaktadır. İşlenmiş petrol ürünleri, arıtılmış bakır ve bakır alaşımları, balık unu, çeşitli metallerin cevherleri (kurşun, çinko, demir), petrol gazları, kahve, işlenmemiş çinko, ham petrol, kıymetli metaller, hazır giyim, meyve-sebze ve deniz ürünleri ise Peru'nun ihraç ettiği diğer başlıca ürün gruplarıdır.

Peru'nun İhracatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

GTİP	Ürün Adı	2012	2013	2014
	Toplam	45.946.180	41.871.689	38.161.856
'2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	8.426.359	7.601.503	6.834.679
'7108	Altın (ham, yarı işlenmiş, pudra halinde)	9.673.452	8.028.441	5.576.104
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	3.305.160	3.301.218	3.286.964
'7403	Arıtılmış bakır, işlenmemiş bakır alaşımları	1.967.319	2.110.911	1.863.417
'2301	Et, sakatat, deniz hayvanı vs. (yemeye uygun olmayan) unu, pelleti, kıkırdakları	1.797.799	1.382.575	1.353.262

'2608	Çinko cevherleri ve konsantreleri	1.041.102	1.038.301	1.166.657
'2607	Kurşun cevherleri ve konsantreleri	1.996.124	1.144.997	1.010.829
'2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	1.436.600	1.584.863	930.231
'0901	Kahve; kahve kabuk ve kapçıkları	1.020.741	695.636	730.259
'2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	856.411	856.809	646.705
'0806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	365.394	450.152	632.459
'7901	İşlenmemiş çinko	493.506	569.911	553.326
'2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	578.624	537.896	496.337
'8001	İşlenmemiş kalay	262.491	197.019	484.991
'0804	Hurma, incir, avokado ve guava armudu, mango, mangost (taze/kurutulmuş)	256.481	318.336	444.748
'6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası (örme)	562.968	470.177	422.980
'0307	Yumuşakçalar (canlı/taze/soğutulmuş/dondurulmuş/kurutulmuş/tuzlanmış vs.)	325.444	431.378	418.784
'2616	Kıymetli metal cevherleri ve konsantreleri	632.312	501.493	418.529
'1504	Balıkların/deniz memelilerinin yağları	541.720	342.954	396.196
'2005	Diğer sebzeler (sirke/asetik asitten başka usulde hazır. Konserve) (dondurulmamış)	397.329	367.809	392.124
'0709	Diğer sebzeler (taze/soğutulmuş)	345.128	415.209	387.106
'2613	Molibden cevherleri ve konsantreleri	431.432	356.075	360.072
'7106	Gümüş (ham/yarı işlenmiş, pudra halinde)	416.246	649.695	350.258
'7408	Bakır teller	333.692	311.392	332.520
'2510	Tabii kalsiyum; tabii alüminyum kalsiyum fosfat ve fosfatlı tebeşir	433.476	413.406	314.675
'3920	Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar	239.885	229.869	280.402
'1605	Hazırlanmış/konserve edilmiş kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar	172.422	142.696	239.091
'6105	Erkek/erkek çocuk için gömlek (örme)	231.143	222.592	222.687
'1008	Kara buğday, darı (cin ve kum darı)kuş yemi; diğer hububat	35.201	83.484	203.673
'0306	Kabuklu hayvanlar (canlı/taze/soğutul../donduru../kurutul../tuzlan.. Vs.)	92.499	131.001	164.486
'1801	Kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş, bütün/kırık)	69.034	84.166	152.709
'2309	Hayvan gıdası olarak kullanılan müstahzarlar	123.464	121.575	151.076
'3923	Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül	142.719	138.036	134.800
'6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. Eşya (örme)	130.556	123.571	127.701
'0402	Süt, krema (konsantre edilmiş, tatlandırıcı madde içerenler)	105.910	104.265	123.509
'7801	İşlenmemiş kurşun	14.711	159.682	123.040
'0805	Turunçgiller (taze/kurutulmuş)	84.359	95.952	119.731
'0803	Muz (taze/kurutulmuş)	83.762	89.053	119.347
'0304	Balık filetoları ve diğer balık etleri (taze/soğutulmuş/dondurulmuş)	125.600	88.912	111.406
'0811	Meyveler ve sert çekirdekli meyveler (dondurulmuş)	62.833	75.876	99.948

Kaynak: ITC Trademap (www.trademap.org)

Peru'nun 2014 yılı ithalatında ham petrol (%7,1), işlenmiş petrol ürünleri (%6,7) ilk sıralarda yer almaktadır. Otomotiv üretim ve montaj sanayisi bulunmayan Peru, kara taşıtları ihtiyacının tamamını ithalat yoluyla karşılamaktadır. Peru'nun 2014 yılında ithal ettiği ürünler sıralamasında üçüncü sırada yer alan binek otomobilleri %4,1, eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar ise %2,0 pay teşkil etmektedir. Telefon cihazları, otomatik bilgi işlem makineleri, un, TV alıcıları, mısır, soya yağı ve küspesi, ilaç ve kauçuk dış lastikler ise Peru'nun ithal ettiği diğer başlıca ürün gruplarıdır.

Peru'nun İthalatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

GTİP	Ürün Adı	2012	2013	2014
	Toplam	42.274.274	43.357.295	42.191.167
'2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	3.675.693	3.355.453	3.023.466
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	2.291.354	3.176.380	2.864.564
'8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	1.771.246	1.777.444	1.764.754
'8517	Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	1.036.861	1.239.482	1.660.294
'8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	1.548.000	1.564.419	862.803
'8471	Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri	760.687	800.638	791.362
'8429	Dozerler, greyder, skreyper, ekskavatör, küreyici, yükleyici vb.	957.828	795.642	714.634
'1001	Buğday ve mahlut	570.877	625.944	609.289
'8528	Televizyon alıcıları, video monitörleri ve projektörler	563.538	586.787	595.244
'1005	Mısır	569.071	581.091	567.642
'2304	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	531.450	530.797	563.388
'3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	420.265	444.193	477.428
'3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	411.234	480.266	458.432
'4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	462.769	514.415	450.971
'8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. Ayıklama, eleme vb. için makineler	319.387	371.397	429.638
'3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	348.135	387.880	418.798
'7308	Demir/çelikten inşaat ve aksamı	348.347	268.353	348.384
'1507	Soya yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	425.362	391.572	335.036
'8443	Matbaacılığa mahsus baskı makineleri, yardımcı makineler	309.119	317.317	313.237
'8702	Toplu halde yolcu taşımağa mahsus motorlu taşıtlar	392.781	372.667	309.532
'8701	Traktörler	407.509	403.381	308.920
'3102	Azotlu mineral/kimyasal gübreler	414.821	356.412	298.047
'7210	Demir/çelik yassı mamul, kaplı, sıvanmış (600mm. Den geniş)	301.222	262.772	272.291
'8431	Ağır iş makine ve cihazlarının aksamı, parçaları	223.756	247.361	265.313
'8421	Santrifüje çalışan kurutma, filtre, arıtma cihazları	256.368	273.413	253.535
'3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksit-alkid reçineler vb (ilk şekilde)	263.734	252.434	251.565
'8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	239.446	246.079	248.605
'3826	Bio dizel ve bunların karışımları	304.982	278.484	246.332

'8481	Muslukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil	235.852	237.127	242.921
'8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertisörler, endüktörler	242.089	216.246	239.559
'8413	Sıvılar için pompalar, sıvı elevatörleri	261.186	222.045	219.286
'8483	Transmisyon milleri, kranklar, yatak kovanları, dişliler, çarklar	199.436	178.271	217.381
'8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik k	204.550	195.144	217.313
'8414	Hava-vakum pompası, hava/gaz kompresörü, vantilatör, aspiratör	190.594	185.620	205.760
'3002	İnsan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	149.417	181.354	204.543
'3808	Haşarat öldürücü, dezenfekte edici, zararlıları yok edici	171.470	175.399	197.774
'0402	Süt, krema (konsantre edilmiş, tatlandırıcı madde içerenler)	165.999	129.364	195.864
'8418	Buzdolapları, dondurucular, soğutucular, ısı pompaları	209.873	255.597	193.851
'2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	158.228	173.546	193.372
'7214	Demir/çelik çubuklar (sıcak haddeli, dövülmüş, burulmuş, çekilmiş)	207.670	215.861	191.629

Kaynak: ITC Trademap (www.trademap.org)

Peru'nun 2014 yılı ihracatında %18,3 payla ilk sırada Çin, ikinci sırada ise ABD (%16,1) yer almıştır. İsviçre (%6,9), Kanada (%6,6) ve Brezilya (%4,2) ülkenin diğer önemli ihrac pazarlarını oluşturmuştur. Türkiye, %0,1 payla Peru'nun 2014 yılı ihracatında 49. sırada yer almıştır.

Peru'nun İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 Dolar)

Sıra	Ülke adı	2012	2013	2014
	Toplam	45.946.180	41.871.689	38.161.856
1	Çin	7.848.973	7.342.588	6.967.988
2	ABD	6.516.617	7.433.271	6.150.478
3	İsviçre	5.074.455	3.027.226	2.641.048
4	Kanada	3.445.339	2.727.558	2.509.127
5	Brezilya	1.402.931	1.705.705	1.592.809
6	Japonya	2.575.332	2.227.874	1.580.246
7	Şili	2.028.313	1.669.981	1.525.435
8	İspanya	1.842.755	1.572.230	1.360.115
9	Almanya	1.866.208	1.168.193	1.231.500
10	Kolombiya	918.242	843.098	1.223.715
11	G. Kore	1.545.352	1.541.376	1.207.832
12	Hollanda	681.944	785.540	915.432
13	Ekvator	926.567	946.143	855.535
14	Meksika	415.894	509.427	734.482
15	İtalya	1.021.234	1.017.560	679.515
16	Bolivya	560.111	586.859	652.901
17	Belçika	704.884	698.906	596.796
18	Panama	496.274	621.950	568.768
19	İngiltere	461.528	570.419	524.505
20	Venezuela	1.210.570	800.112	493.237

21	Hindistan	386.488	592.654	320.796
22	Tayvan	261.104	211.794	315.951
23	Fransa	257.809	252.816	277.754
24	Bulgaristan	315.316	307.599	244.431
25	Arjantin	194.126	162.642	176.867
26	Finlandiya	245.075	213.045	167.172
27	Filipinler	55.228	128.148	166.101
28	Hong Kong	96.542	85.549	155.315
29	Rusya	88.429	152.459	137.821
30	Avustralya	99.500	130.874	127.035
31	Namibya	79.371	100.102	117.842
32	Danimarka	169.597	98.409	113.760
33	İsveç	188.964	110.894	111.249
34	Bilinmeyen	226.308	228.143	104.707
35	Vietnam	90.435	44.801	104.246
36	Norveç	63.165	42.135	102.262
37	Tayland	234.062	140.999	91.518
38	Dominik C.	68.116	73.829	84.087
39	Guatemala	64.209	54.811	84.082
40	GAC	120.564	35.626	73.028
49	Türkiye	75.213	63.662	44.273

Kaynak: ITC Trademap (www.trademap.org)

Peru, 2014 yılı ithalatının %21,1'ini Çin'den gerçekleştirilmiştir. Ülkenin ithalatında ikinci sırada ABD (%20,9) yer almaktadır. Brezilya (%4,7), Meksika (%4,6), Ekvator (%4,2) pay ile Peru'nun diğer başlıca tedarikçileridir. Türkiye ise, Peru'nun 2014 yılı ithalatında %0,7 payla 24. sıradadır.

Peru'nun İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 Dolar)

Sıra	Ülke adı	2012	2013	2014
	Toplam	42.274.274	43.357.295	42.191.167
1	Çin	7.807.487	8.398.555	8.913.240
2	ABD	8.020.504	8.819.768	8.805.536
3	Brezilya	2.581.027	2.325.874	1.994.469
4	Meksika	1.675.051	1.819.331	1.924.324
5	Ekvator	2.012.396	1.930.162	1.773.936
6	Almanya	1.367.902	1.391.966	1.477.101
7	G. Kore	1.648.402	1.590.073	1.381.616
8	Şili	1.243.962	1.326.518	1.278.971
9	Arjantin	1.951.279	1.565.098	1.253.465
10	Kolombiya	1.567.002	1.468.523	1.243.546
11	Japonya	1.503.230	1.439.077	1.104.900
12	Kanada	589.126	626.269	853.447
13	Hindistan	742.419	723.356	836.832
14	Trinidad and Tobago	84.421	131.360	831.760
15	İspanya	802.344	880.153	762.286
16	İtalya	696.375	710.575	645.760
17	Bolivya	503.653	570.954	627.487

18	Tayland	453.674	653.526	599.913
19	Nijerya	922.722	1.082.518	526.417
20	Tayvan	461.792	442.585	423.944
21	Fransa	351.477	373.071	346.755
22	İngiltere	327.348	344.648	329.596
23	Rusya	334.273	339.365	318.039
24	Türkiye	246.851	336.737	295.471
25	Belçika	217.991	265.509	277.096
26	Endonezya	245.254	206.292	276.459
27	Vietnam	113.141	136.101	265.170
28	İsveç	369.881	312.789	214.289
29	İsviçre	155.626	159.897	202.342
30	Malezya	207.029	199.553	169.434
31	Hollanda	181.447	155.851	161.474
32	S. Arabistan	82.068	130.467	157.487
33	Uruguay	165.298	149.801	150.322
34	Paraguay	215.726	246.457	137.387
35	Finlandiya	150.953	173.195	134.225
36	Avusturalya	133.493	132.877	132.192
37	Avusturya	159.632	147.019	130.452
38	Yeni Zellanda	119.081	80.922	128.981
39	Polonya	74.607	60.608	81.737
40	Danimarka	65.249	107.542	71.856

Kaynak: ITC Trademap (www.trademap.org)

TÜRKİYE İLE TİCARET Genel Durum

Türkiye ile Peru arasındaki ticaretin seyrinde, yıllar itibarıyla dalgalanma görülmekle birlikte genel olarak Türkiye lehine bir dış ticaret fazlası söz konusudur. 2008 yılında 7 kat artışla 124,6 milyon Dolar'a yükselen ihracatımızın, 2009 yılında yarıya düştüğü, 2010 yılında ise 2,5 kat arttığı görülmektedir. 2014 yılında ikili ticarete Türkiye lehine 213 milyon Dolar'lık dış ticaret fazlası ve 362,8 milyon Dolar'lık ticaret hacmi gerçekleşmiştir.

Türkiye-Peru Dış Ticaret Değerleri (Bin ABD Dolar)

Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2004	6.954	49.372	56.326	-42.419
2005	7.211	37.311	44.522	-30.100
2006	9.356	61.092	70.449	-51.736
2007	15.305	69.588	84.893	-54.282
2008	124.633	63.746	188.379	60.887
2009	61.947	69.225	131.172	-7.278
2010	159.272	78.575	237.847	80.697
2011	286.800	58.487	345.287	228.313
2012	246.410	101.186	347.597	145.224
2013	275.565	94.257	369.822	181.309
2014	287.976	74.808	362.785	213.168
2014 / (1-9)	218.165	58.885	277.050	159.281

2015 / (1-9)	133.234	48.673	181.907	84.562
--------------	---------	--------	---------	--------

Kaynak: TÜİK

2014 yılında bir önceki yıla kıyasla ihracatımız %4,5 artış göstererek 288 milyon ABD Dolar, İthalatımız ise %20,6 azalış ile 74,8 milyon ABD Dolar olarak gerçekleşmiştir. Dış açık vermediğimiz nadir Latin Amerika ülkelerindedir.

Peru'ya 2014 yılı ihracatımızda demir-çelik çubuklar, yarı mamuller, filmaşın ve profiller ilk sıradadır.

Türkiye'nin Peru'ya İhracatında Başlıca Ürünler (ABD Doları)

GTIP	Ürün adı	2012	2013	2014
	Toplam	246.410.402	275.565.438	288.023.129
7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	31.912.819	48.097.653	91.100.323
7214	Demir veya alaşımsız çelikten çubuklar (dövülmüş, sıcak haddelenmiş)	133.229.267	131.580.835	79.973.908
7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	17.982.152	18.532.073	27.646.736
1504	Balıkların veya deniz memelilerinin katı ve sıvı yağları		11.452.851	20.852.573
7213	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşın (sıcak haddelenmiş, kangal halinde)	17.719.656	19.924.765	18.924.021
7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelik	3.951.841	2.213.408	3.911.868
4411	Ağaçtan veya diğer odunsu maddelerden lif levhalar	2.188.031	2.673.693	3.452.115
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	200.362	632.240	3.162.181
8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	2.391.218	2.050.165	1.911.254
8701	Traktörler	1.864.869	1.715.310	1.781.895
0909	Anason, rezene, kişniş, kimyon, kimyonu tohumu ve ardıç meyveleri		90.279	1.616.507
4009	Vulkanize edilmiş kauçuktan boru ve hortumlar	1.431.636	869.495	1.248.869
7013	Sofra, mutfak, tuvalet, yazıhane, ev tezyinatı ve benzeri işler için cam eşya	1.159.747	964.541	1.118.938
3812	Vulkanizasyon çabuklaştırıcı, kauçuk/plastik için plastifiyan bileşikler, oksidasyonu önleyici veya	1.552.668	1.312.514	1.076.172
3917	Plastikten hortumlar, borular ve bağlantı elemanları	732.365	948.686	1.057.636
5205	Pamuk ipliği (dikış ipiği hariç)	444.580	382.063	913.037
8451	Dokuma ipliklerin, mensucatin yıkanması, temizlenmesi, kurutulması, ütülenmesi, sarılması, katlanması	877.078	1.254.945	837.579
8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler	35.650	888.060	828.945
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	485.974	357.282	764.848
8413	Sıvılar için pompalar (ölçü tertibatı olsun olmasın) ve sıvı elevatörleri	354.819	1.247.072	755.626
8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. Ayıklama, eleme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğütme	61.063	167.162	740.128
5407	Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat	520.099	347.021	700.042
8445	Dokumaya elverişli elyafın hazırlanması, eğirme, katlama, bükme	142.305		688.736
7311	Demir veya çelikten sıkıştırılmış veya sıvı hale getirilmiş gazlar için kaplar	104.912	213.742	651.942
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	72.366	613.286	594.649
8462	Metalleri dövme, çekiçleme, kalıpta dövme, kesme, taslak çıkartma	584.861	214.032	584.428
8430	Toprak, maden, cevher kazıma, taşıma, ayırma, seçme makineleri, kazık varyoşları, kar küreyici			551.996

7605	Aluminyum teller		274.405	543.824
2523	Çimento		419.928	510.481
9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	174.252	167.006	477.829
7215	Demir veya alaşımsız çelikten diğer çubuklar	2.636.692	345.317	451.652
6115	Külotlu çoraplar,taytlar, kısa ve uzun konçlu çoraplar, soketler (varis çorapları dahil)	70.248	186.983	432.116
7321	Demir veya çelikten sobalar, mutfak soba ve ocakları, barbekü, mangal, gaz ocakları vb	454.809	440.613	417.652
8481	Borular, kazanlar, tanklar, depolar ve benzeri diğer kaplar için musluklar, valfler (vanalar)	453.536	223.046	396.792
0813	Meyve (kurutulmuş) (0801, 0806'de kiler hariç)08. Fasıldaki sert ve kabukluların karışımları	237.670	219.600	394.360
8414	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar	214.722	297.303	393.531
8483	Transmisyon milleri, kranklar; yatak kovanları ve mil yatakları; dişliler ve sistemleri;vidalar	539.747	533.607	380.773
8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makineler ve mekanik cihazlar	77.520	279.397	367.754
8437	Tohum, hububat, kuru baklagilleri temizleme, tasnif etme ayıklama ve öğütmeye mahsus makina ve cihazlar	170.015	30.054	366.547

Kaynak: ITC Trademap (www.trademap.org)

Tarım ve gıda ürünleri, Türkiye'nin Peru'dan gerçekleştirdiği ithalatın önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. 2014 yılında söz konusu ülkeden ithal edilen ürünler arasında işlenmemiş çinko, tohumlar, işlenmemiş kurşun, sentetik devamsız lifler; yağlı tohumlar, balık unu, kuru baklagiller bu ülkeden ithal ettiğimiz başlıca ürün gruplarıdır.Kaynak: TÜİK

Türkiye'nin Peru'dan İthalatında Başlıca Ürünler (ABD Doları)

GTIP	Ürün adı	2012	2013	2014
	Toplam	101.186.427	94.256.912	74.808.390
7901	İşlenmemiş çinko	12.827.909	23.976.518	24.503.938
1209	Ekim amacıyla kullanılan tohum, meyve ve sporlar	12.309.276	12.389.649	15.761.966
7801	İşlenmemiş kurşun		5.873.310	7.173.548
5503	Sentetik devamsız lifler (işlem görmemiş)	4.412.058	3.157.281	5.183.273
1207	Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	1.624.917	826.327	4.267.877
2301	Et, sakatat, deniz hayvanı vs. (yemeye uygun olmayan) unu, pelleti, kırıkdakları (donyağı tortusu)	53.829.910	35.449.431	2.219.936
0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	564.956	120.280	2.140.022
2508	Diğer killer, andaluzit, siyanit ve silimanit, mülit, şamot ve dinas toprakları	335.151	899.277	2.024.191
9608	Bilyalı, keçe uçlu veya diğer gözenek uçlu yazı ve işaret kalemleri, stilolar, dolma kalemler ve bun	1.507.337	1.738.971	1.660.613
3203	Hayvansal veya bitkisel menşeli boyayıcı maddeler	1.998.854	1.122.837	1.179.663
2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. Katı yakıtlar			1.076.738
5105	Yün, ince veya kaba hayvan kılları (kardeli/taranmış)	800.531	776.549	814.287

3808	Haşarat öldürücü, dezenfekte edici, zararlıları yok edici,sürgünleri önleyici, bitkilerin büyümesini	2.192.522	1.486.446	612.059
5501	Sentetik filament demetleri	73.004	1.008.420	509.531
1404	Tarifenin başka yerinde yer almayan bitkisel ürünler	37.263	70.954	475.973
1804	Kakao yağı	2.879.148	437.842	431.554
0709	Diğer sebzeler (taze/soğutulmuş)	298.357	261.990	390.820
6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	426.034	541.002	364.774
1211	Bitki ve bitki kısımları (esas olarak parfümeride, eczacılıkta vs. Kullanılan)	62.576	12.032	326.331
1801	Kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş, bütün/kırık)	276.195	150.730	322.590
1504	Balıkların veya deniz memelilerinin katı ve sıvı yağları		40.715	230.750
2005	Diğer sebzeler (sirke/asetik asitten başka usulde hazırlanmış veya konserve edilmiş) (dondurulmamış)	281.065	383.263	216.168
1008	Kara buğday, darı (cin ve kum darı)kuş yemi; diğer hububat	40.760	73.049	193.117
3201	Debagatte kullanılan bitkisel menşeli hülâsalar, tanenler ve bunların tuzları, esterleri ve diğer tü	250.934	391.948	192.277
5201	Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş)		64.082	187.450
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. Eşya (örme)	181.430	145.800	185.252
1302	Bitkisel özsu ve hülâsalar, pektik maddeler, pektinatlar, pektatlar, agar-agar, bitkilerden yapışkan	122.334	47.500	147.936
4102	Koyun ve kuzuların ham derileri	811.103	599.943	129.770
7009	Cam aynalar	93.989	5.023	121.851
5810	Parça, şerit veya motif halinde işlemler	22.789	101.975	117.914
2827	Klorürler, oksiklorürler, hidroklorür, bromürler, oksibromürler, iyodürler ve osiiyyodürler	277.267	358.468	114.433
6105	Erkekler ve erkek çocuklar için gömlekler (örme)	236.864	239.739	109.977
4419	Ağaçtan mutfak ve sofraya eşyası	62.719		101.936
0307	Yumuşakçalar (canlı, taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurutulmuş, tuzlanmış vs.)	159.992		99.448
2825	Hidrazin ve hidroksilamin, bunların anorganik tuzları, organik bazlar, diğer metal oksitler		27.200	82.633
9609	Kurşun kalemler, kurşun boya kalemleri, kurşun kalem kurşunları, pasteller, yazı, çizim tebeşirleri	18.959	16.557	75.497
7905	Çinko saclar, levhalar, yapraklar ve şeritler	51.195		70.945
0910	Zencefil, safran, zerdeçal, kekik, defne yaprakları, köri ve diğer baharat	68.226	220.186	69.937
0804	Hurma, incir, ananas, avokado ve guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	64.182	67.478	63.388
4302	Dabaklanmış, aprelenmiş kürkler	33.692	3.161	61.373

5208	Pamuklu mensucat (ağırlık itibariyle % 85 veya daha fazla pamuk içerenler)		93.747	59.733
------	--	--	--------	--------

Kaynak: TÜİK

İhracat Potansiyeli Olan Başlıca Sektörler

Gıda, inşaat malzemeleri, otomotiv yan sanayi, pompa ve kompresörler, kimyasallar, havalandırma ve soğutma cihazları, iplik, plastik, kozmetik ve müteahhitlik sektörü potansiyel sektörlerdir.

İki Ülke Arasındaki Ticarete İlişkin Önemli Hususlar ve Başlıca Sorunlar

Peru ile Türkiye arasında ikili ticaretin yasal altyapısının tamamlanmamış olması nedeniyle, Peru'ya yapılan ihracatta vergi yükü, Peru'nun Tercihli Ticaret Anlaşması imzaladığı diğer ülkelere kıyasla daha yüksektir.

Diğer Latin Amerika ülkelerinde de olduğu gibi sosyal ve ticari anlamda bu pazarda Türkiye'nin ve Türk ürünlerinin yeterince tanınmaması, coğrafi uzaklık ve doğrudan uçak seferleri bulunmaması nedeniyle işadamlarının karşılıklı ziyaretlerinin yeterince sık olmaması, bölge ülkeleri ile rekabette ve lojistikte karşılaşılan dezavantajlar Peru pazarında karşılaşılan diğer başlıca sorunlardır. Peru'nun Mart 2013 de yürürlüğe giren AB ile STA anlaşması nedeniyle önümüzdeki dönemde ülkemiz aleyhine bir ticaret sapması oluşması muhtemeldir.

Anlaşma Adı	İmza Tarihi	Resmi Gazete Tarihi
Türkiye-Peru Ekonomik ve Ticari İşbirliği Anlaşması	15 Nisan 2011	-
Yasadışı Yollardan Ticareti Yapılan, İhraç Edilen veya El Değiştiren Kültürel, Arkeolojik, Sanatsal ve Tarihi Varlıkların Korunması, Konservasyonu, Ele Geçirilmesi ve İadesine İlişkin Anlaşma	06 Şubat 2003	02 Şubat 2010
Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Kötüye Kullanımı, Kaçakçılığı ve Bunlarla İlgili Suçların Önlenmesi, Denetimi, Soruşturulması ve Ortadan Kaldırılması Hakkında Anlaşma	2000	12 Temmuz 2000
Kültürel, Bilimsel ve Eğitim İşbirliği Anlaşması	13 Aralık 1996	02 Şubat 1997
Resmi Pasaportların Vize Muafiyeti Anlaşması	1996	16 Ocak 1997